

Kirje

8.8.2024

VN/24207/2023
VN/24207/2023-VM-25

Työ- ja elinkeinoministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriön lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksen mukaan työperusteinen oleskelulupa sidotaan työhön siten, että oleskelulupaa ei saa peruuttaa laissa säädettävänä määräaikana, kun ulkomaalainen työntekijä jää työttömäksi. Esityksessä ehdotetaan, että työttömäksi jääneellä henkilöllä olisi 3 kuukautta, tai tietyissä tapauksissa 6 kuukautta, aikaa etsiä uusi työpaikka. Lisäksi ehdotetaan, että työnantajalla olisi jatkossa velvollisuus – sanktion uhalla - ilmoittaa Maahanmuuttovirastolle, jos työperäisellä oleskeluluvalla Suomessa oleskelevan työsuhde päättyy ennenaikaisesti.

Esityksessä ehdotetaan, että työntekijän oleskelulupaan liittyvä työnteko-oikeus laajennetaan koskemaan aloja, jotka on aidosti todettu työvoimapula-aloiksi. Ehdotus on, että aidot työvoimapulalat perustuisivat valtakunnalliseen linjaukseen. Valtakunnallinen linjaus määritettäisiin perustuen tilastotietoon työllisten ja työttömien määrästä sekä avoimista työpaikoista ja alueellisiin linjauksiin ulkomaisen työvoiman käytöstä. Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että esityksestä ei käy selkeästi ilmi valtakunnallisen linjauksen lisäarvo suhteessa olemassa oleviin alueellisiin linjauksiin. Koska kahden rinnakkaisen työvoiman saatavuuslinjauksen ylläpitämisen ja päivittämisen voidaan ajatella lisäävän muun muassa hallinnollista työtä, olisi hyvä tarkemmin perustella, miksi työvoimapula-alojen tunnistamiseksi tarvitaan alueellisten linjausten rinnalle erillinen valtakunnallinen linjaus.

Esityksessä on taloudellisten vaikutusten yhteydessä kuvattu muutosten kannalta relevanttien henkilöryhmien oikeuksia sosiaaliturvaan. Esityksen pohjalta jää kuitenkin epäselväksi, millaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla mahdollisesti olisi sosiaaliturvan kustannuksiin, ja sitä kautta julkiseen talouteen. Taloudellisten vaikutusten kuvausta on tältä osin tarpeen täydentää.

Viranomaisvaikutuksissa kuvataan, miten Maahanmuuttovirasto valvoo lupa-asioita. Siinä yhteydessä todetaan, että valvonnan muuttaminen systemaattiseksi Maahanmuuttovirastossa edellyttäisi resursointia. Tätä kohtaa tulee tarkentaa. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan HE:n toimeenpanon vaatimat resurssitarpeet on huomioitu hallitusohjelman myötä työperäisten lupien jälkivalvontaan ja automatisaation lisäämiseen jälkivalvonnassa Maahanmuuttovirastolle myönnettyssä lisärahoituksessa.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö

Mika Niemelä

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

Jakelu TEM Työ- ja elinkeinoministeriö
TEM MAKO Kotouttaminen -tiimi, Katri Niskanen
TEM MAKO Kansainvälinen osaaminen ja työvoima -tiimi, Jarmo Tiukkanen

Tiedoksi VM BO Rakenneyksikkö, Annaliina Kotilainen

VN/24207/2023-VM-25

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: